

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 627/2014-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VI/2 Pz 917/12/1000 z 11. júna 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2014 doručená sťažnosť I. K. (ďalej len „sťažovateľ“), z ktorej obsahu možno vyvodit', že ňou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 149 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. VI/2 Pz 917/12/1000 zo 11. júna 2014 (ďalej len „oznámenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že prostredníctvom pošty zaslal „svoj hromadný súdny návrh“ adresovaný Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“), ktorý nebol založený do súdneho spisu. Sťažovateľ tvrdí, že v dôsledku toho súdny spor prehral, pričom využil aj opravné prostriedky. Stratu zásielky reklamoval na pošte. Pošta mu na reklamáciu odpovedala listom, ktorým potvrdila sťažovateľom tvrdenú skutočnosť, že okresnému súdu doručil návrh, ktorý okresný súd prevzal. V dôsledku plynutia času sťažovateľ tvrdí, že už mal k dispozícii len podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý aj využil. Práve oznámením, ktorým generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľa odložila, malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv.

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1.) Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1/ Dohovoru odmietavým postojom vo veci zo strany Generálnej prokuratúry vyjadrenom v jeho konečnom liste sp.zn. VI/2 Pz 917/1000-12, zo 11.VI.14, porušené boli.

2.) Priznáva I. K. spravodlivé finančné zadostučinenie vo výške 120 tis. EUR..., ktoré je mu povinná Generálna prokuratúra SR v Bratislave zaplatiť najneskôr do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.

3.) Ukladá Generálnej prokuratúre SR v Bratislave uhradiť aj vzniklé trovy tohto súdneho konania, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či existujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ vyslovuje vo svojej sťažnosti nespokojnosť s právnymi závermi uvedenými v oznámení a tvrdí, že týmto oznámením generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania boli porušené jeho práva garantované ústavou a dohovorom (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovorom).

Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu [§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“)], pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumiť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno samo osebe považovať skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

Ústavný súd z prílohy k sťažnosti zistil, že prokurátorka generálnej prokuratúry v predmetnom oznámení, ktorým vybavila opakovaný podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania, okrem iného uviedla:

«V mene generálneho prokurátora SR Vám opätovne oznamujem, že sa s vybaveniami Krajskej prokuratúry a Generálnej prokuratúry vo veci stotožňujem...»

Podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Podľa § 243f ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Z uvedeného je zrejmé, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku je mimoriadnym opravným prostriedkom, účelom ktorého je odstránenie nezákonnosti, ktorej sa dopustil súd v konaní.

Generálny prokurátor pri preskúmvaní podnetu na podanie mimoriadneho dovolania ako aj súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní musí v každej veci posúdiť, či zákonom stanovené podmienky na jeho podanie boli splnené.

Ako ste už boli niekoľkokrát poučený, nič Vám nebráni vo veci podať nový, kvalifikovaný návrh na začatie konania o náhrade škody.

Vzhľadom k tomu, že vo veci nie je splnená jedna zo zákonných podmienok na podanie mimoriadneho dovolania a to, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Vaše podnety na podanie mimoriadneho dovolania boli opakovane odložené.

Taktiež ste boli poučený, že podľa § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Vo Vašich následných podaniach žiadne nové skutočnosti neudávate a z tohto dôvodu nebudú už Vaše podnety a podania v tejto istej veci prokuratúrou vybavované.

Záverom udávam, že prokuratúra má zo zákona jasne formulované zákonné oprávnenia vo vzťahu k súdom, a rozhodne nemá zákonné oprávnenie na preskúmvanie súdnej spisovej služby, resp. prešetrovať stratu dokumentov zo súdneho spisu.“

Ústavný súd konštatuje, že postup generálnej prokuratúry pri vybavovaní podnetu bol v súlade so zákonom o prokuratúre, keďže generálna prokuratúra sa ním riadne zaoberala a v zákonom ustanovenej lehote k nemu zaujala stanovisko v namietanom oznámení, ktoré je primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ho považovať za arbitrárne.

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného poukazuje na skutočnosť, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v § 243e a nasl. ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, z ktorých jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi, t. j. závisí len od jeho rozhodnutia, či mimoriadne dovolanie podá alebo nepodá. To zároveň znamená, že sťažovateľ nemá ústavou garantované právo, prostredníctvom ktorého by si mohol „vynútiť“, aby generálny prokurátor vyhovel jeho podnetu, resp. opakovanému podnetu, ktorým sa domáhal podania mimoriadneho dovolania.

Ústavný súd k tomu zdôrazňuje, že skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v predmetnej veci v súlade s predstavami sťažovateľa, nemôže zakladať ešte dôvod na vyslovenie porušenia jeho ústavou garantovaného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne ako vo veci sťažovateľa vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 123/2011 a sp. zn. IV. ÚS 354/2011).

Uvedenému záveru zodpovedá aj stabilizovaná judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Z obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno vyvodit' len povinnosť, aby sa prokurátor podnetom sťažovateľa zaoberal podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre. Je však na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05 atď.).

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitie práva generálneho prokurátora podať vo veci sťažovateľa mimoriadne dovolanie odložením podnetu sťažovateľa oznámením generálnej prokuratúry nie je v priamej príčinnej súvislosti

so žiadnym ústavou garantovaným právom, a preto namietaným postupom ani namietaným prípisom generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom generálnej prokuratúry súvisiacim s vybavovaním jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a jeho oznámením, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2014